

Gescheiden ouders en de kinderopvang

Informatie voor gescheiden ouders met kinderen op de kinderopvang

Als ouders gaan scheiden en hun kind (of kinderen) maakt gebruik van kinderopvang, dan is het belangrijk om daar goede afspraken over te maken. Met elkaar én met de opvangorganisatie. Dit geldt ook wanneer ouders al gescheiden zijn en zij samen of alleen kinderopvang willen voor hun kind.

In deze infosheet geven we informatie aan ouders over dit soort situaties. Welke verantwoordelijkheden hebben gescheiden ouders in het contact met de kinderopvangorganisatie? En wat kunnen deze ouders van de kinderopvangorganisatie verwachten?

1. Verantwoordelijkheden van ouders richting de opvangorganisatie

Informatieverstrekking

Ouders hebben de verantwoordelijkheid om de opvangorganisatie in te lichten over hun gezinssituatie. Dit geldt zowel bij inschrijving als bij veranderingen tijdens de looptijd van de opvang. Dit is belangrijk omdat het invloed heeft op het welzijn van het kind. Hier kan de kinderopvang rekening mee houden.

Bij een scheiding is het belangrijk dat de opvangorganisatie op de hoogte is van de afspraken die ouders hebben vastgelegd in het ouderschapsplan, zoals:

- de status van het ouderlijk gezag van beide ouders
- afspraken over welke informatie ouders onderling aan elkaar moeten geven
- afspraken over het brengen en halen van het kind
- andere afspraken die belangrijk zijn voor de specifieke situatie

Het is belangrijk om wijzigingen in de afspraken direct door te geven aan de kinderopvangorganisatie.

Zo kunnen zij zich ook houden aan de actuele afspraken. Alleen wanneer beide ouders schriftelijk toestemming hebben gegeven, mag de kinderopvang van de gemaakte afspraken afwijken. Het kan ook zijn dat de rechter een regeling heeft opgesteld over het ophalen van kinderen. Dan zijn deze afspraken leidend.

Gezamenlijk ouderlijk gezag

In de Nederlandse wetgeving, het Burgerlijk Wetboek (BW) boek 1 om precies te zijn, staan regels over het personen- en familierecht. Volgens de Wet* behouden beide ouders na een echtscheiding zoveel mogelijk een **gelijkwaardige positie** ten aanzien van de kinderen.

Zo houden ouders na een echtscheiding meestal het gezamenlijk ouderlijk gezag. Dat betekent dat zij gelijke rechten en plichten hebben met betrekking tot de verzorging en opvoeding van hun minderjarige kind(eren). Ook moeten **ouders elkaar informeren** over belangrijke zaken rondom hun kind(eren).

* artikelen 1:247, 1:253a lid 2 en d, 1:377a en 1:377c BW.

Contract

Het contract met de kinderopvangorganisatie kan bij een scheiding van een ouderpaar inhoudelijk hetzelfde blijven. In sommige gevallen verandert dit. Ook kan het voorkomen dat ouders al gescheiden zijn en vervolgens samen of apart een nieuw contract met een opvangorganisatie aangaan. We geven twee voorbeelden:

1. Het contract wordt (of blijft) door **beide ouders** getekend. Of het kind nu op de contractdagen wisselend bij beide ouders verblijft, of altijd alleen bij een van de twee ouders, dat is niet van belang voor het contract. Als er maar duidelijke afspraken zijn over welke ouder wanneer verantwoordelijk is en hoe de facturen worden voldaan.
2. **Eén ouder** tekent het contract. Deze ouder neemt opvang af op dagen dat het kind bij deze ouder is. Deze ouder is verantwoordelijk voor de betaling van facturen en voor het verstrekken van informatie aan de opvangorganisatie over de contactgegevens van beide ouders en over de gezinssituatie.

Wanneer ouders het ouderlijk gezag delen, betekent dit niet dat beide ouders ook moeten instemmen met een inschrijving van het kind bij een opvangorganisatie of met het ondertekenen van een kinderopvangcontract. Elke ouder mag dit zelfstandig regelen voor de dagen dat het kind bij een van hen verblijft.

De ouder die een contract afsluit met een kinderopvangorganisatie is wel verplicht om dit te melden aan de andere ouder. Dit valt onder het informatierecht dat de ouders naar elkaar toe hebben.

Lees hier meer over in hoofdstuk 8 van de brochure [Gezag, omgang en informatie](#) van de Rijksoverheid. De Kinderopvangorganisatie verwacht ook dat de contactgegevens van beide ouders aan hen worden doorgegeven. Zo kan de organisatie richting beide ouders aan de informatieplicht voldoen.

Bovenstaande kan afwijken wanneer hierover een uitspraak van de rechter ligt. Bijvoorbeeld wanneer één van de ouders de omgang met het kind is ontzegd.

Conflict

Komen jullie als ouders er niet samen uit? Betrek bij problemen of conflicten altijd een mediator of een advocaat. Betrek de kinderopvangorganisatie niet bij conflicten. Communicatie tussen ouders kan niet via de kinderopvang verlopen. De kinderopvangorganisatie heeft een neutrale positie en stelt het belang van het kind altijd voorop.

Verzorging en opvoeding

“Onder verzorging en opvoeding worden mede verstaan de zorg en de verantwoordelijkheid voor het geestelijk en lichamelijk welzijn en de veiligheid van het kind, en ook het bevorderen van de ontwikkeling van zijn persoonlijkheid.”

(Artikel 1:247 Burgerlijk Wetboek)

1. Wat kun je als ouder van een opvangorganisatie verwachten?

Beleid

Een kinderopvangorganisatie hoort beleid te hebben voor situaties waarin ouders gaan scheiden of al gescheiden zijn. Dit beleid moet zowel betrekking hebben op het aangaan van contracten als op de communicatie met beide ouders. Het is belangrijk dat alle medewerkers hiervan op de hoogte zijn.

De opvangorganisatie stelt daarnaast ook beleid op over de wijze van informatieverstrekking aan de ouders en hoe te handelen wanneer een ouder zonder gezag, in strijd met gerechtelijke uitspraken het kind wil ophalen.

Actieve houding

Een kinderopvangorganisatie heeft een zorgtaak voor de kinderen die zij opvangt. Daarom zal de kinderopvangorganisatie bij een nieuwe inschrijving van een kind vragen wat de gezinssituatie is. De opvangorganisatie mag navraag doen over de positie van de ex-partner. Ook wordt actief gevraagd naar de contactgegevens van beide ouders. De opvangorganisatie mag vragen naar uittreksels uit het geboorte- en gezag register om de positie te bevestigen.

Contract

Waar nodig past de kinderopvangorganisatie het contract aan zodat het gelijk is aan de omgangsregeling die is getroffen tussen de ex-partners. De opvangorganisatie kiest geen partij bij conflicten en houdt zich altijd aan uitspraken van de rechter. Het belang van het kind staat altijd voorop.

Informatieverstrekking aan ouders

Wanneer ouders gescheiden zijn, hebben beide ouders op grond van de wet ook recht op informatie van derden die beroepsmatig over informatie over hun kind beschikken. De ondernemer van een kinderopvangorganisatie is zo'n 'derde'. Welke informatie gegeven moet worden en op welke manier dit moet gebeuren, is afhankelijk van de vraag of de ouder wel of geen ouderlijk gezag over het kind heeft.

Geschillencommissie Kinderopvang

Uitspraken

Een scheiding kan diverse problemen met zich meebrengen, ook in de relatie tussen een ouder en de ondernemer. Bijvoorbeeld over informatieverstrekking, vooral wanneer ouders elkaar niet goed meer op de hoogte houden van belangrijke informatie over de kinderen.

De Geschillencommissie Kinderopvang behandelt jaarlijks verschillende zaken die worden ingediend door een gescheiden ouder tegen een kinderopvangorganisatie (ondernemer). In hun uitspraken komen verschillende situaties aan bod die zeer informatief en waardevol zijn voor ouders en ondernemers om geschillen te voorkomen.

In de thema-analyse [Kinderopvang en ex-partners](#) staan verschillende situaties en voorgelegde geschillen beschreven en is te lezen op basis van welke wettelijke gronden en overwegingen de commissie tot een oordeel is gekomen. Onderstaande recente uitspraken uit 2025 zijn nog niet in deze analyse verwerkt:

[Recht van beide gezaghebbende ouders op informatie van kinderopvang](#) (7-7-2025)

[Informatievoorziening en betrokkenheid bij opvang via co-ouderaccount](#) (20-1-2025)

Zelf een geschil indienen?

Alle ouders mogen een indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang. Ook als zij geen contract hebben en/of geen ouderlijk gezag. Het reglement van de commissie bepaalt dat een geschil kan gaan om een gedraging van de ondernemer tegen een ouder, waarbij het niet uitmaakt of die ouder een overeenkomst met de ondernemer heeft gesloten.

Ouder(s) met gezag

Wanneer ouders, ex-partners, beiden ouderlijk gezag hebben, hebben zij recht op **gelijke informatie** van de ondernemer over **de opvoeding en verzorging van hun kind**.

Dit recht kan niet afhankelijk worden gesteld van het hebben van een contract, de toestemming van de andere ouder of het recht op privacy van de andere ouder. Het recht op informatie geldt dus ook wanneer:

→ **De ouder geen contract heeft met de ondernemer.**

Ondernemers mogen geen onderscheid maken in de inhoud van de informatie die een contractouder en een andere gezaghebbende ouder ontvangt. Daarmee wordt de ouder mét gezag, maar zonder contract, ten onrechte afhankelijk gemaakt van de contractouder voor het verkrijgen van de voornoemde informatie.

→ **De ouder die het contract getekend heeft, daartoe geen toestemming geeft.**

Hiermee wordt de consument voor het verkrijgen van de voornoemde informatie ten onrechte afhankelijk gemaakt van de contractouder. De ouder met gezag, maar zonder contract, moet vrijelijk over deze informatie kunnen beschikken.

→ **De andere ouder een beroep doet op de schending van zijn/haar privacy.**

Ondernemers moeten hun manier van informatieverstrekking zo inrichten, dat privé- en financiële gegevens van de contractouder die geen betrekking hebben op de ontwikkeling van het kind, niet gedeeld worden met de andere ouder.

Wijze van informatieverstrekking

Het staat ondernemers vrij om de wijze van informatieverstrekking te kiezen die past bij de situatie en die aan de wettelijke eisen voldoet (artikel 1.377c BW). Dit kan via een dummy-account van het ouderportaal, maar dat is de ondernemer niet verplicht. Ondernemers kunnen er bijvoorbeeld ook voor kiezen om informatie per e-mail te versturen aan de andere ouder.

In situaties waar beide ouders gezag hebben, moet dit gelijke informatie zijn.

De ondernemer moet ervoor zorgen dat de andere ouder echt alle informatie over het kind volledig ontvangt, zonder dat deze ouder moet checken of alles daadwerkelijk is ontvangen. Daarnaast kan een verschillende vorm van informatieverstrekking ruimte geven voor interpretatieverschillen en daarmee voor spanningen tussen ouders.

Let op!

Administratieve rechten, zoals het aan- of afmelden van kinderen of het wijzigen van opvangdagen, vallen buiten de reikwijdte van het informatierecht. Deze blijven contractueel voorbehouden aan de ouder die het contract getekend heeft.

Het heeft daarom de voorkeur om beide ouders met gezag via de reguliere communicatiemiddelen en op dezelfde manier (qua vorm en frequentie) informatie te verstrekken.

Ouder zonder gezag

Ook ouders zonder gezag hebben recht op informatie van de kinderopvangondernemer. In tegenstelling tot een ouder met gezag, moet de ouder zonder gezag **zelf om deze informatie vragen**.

Daarnaast gaat het alleen om informatie over de opvoeding, verzorging en ontwikkeling van het kind. Praktische informatie, zoals bijvoorbeeld ouderavonden of bezoek van een fotograaf, wordt alleen met de gezaghebbende ouder gedeeld.

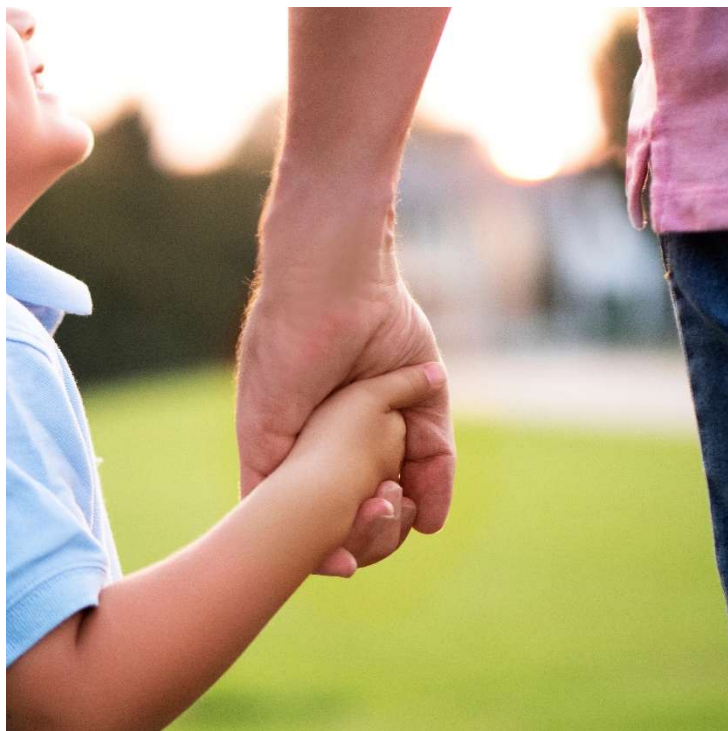
Wijze van informatieverstrekking

Net als bij ouders met gezag, staat het ondernemers vrij om de wijze van informatieverstrekking te kiezen die past bij de situatie en die aan de wettelijke eisen voldoet (artikel 1.377c BW).

Geen recht op informatie

In uitzonderlijke gevallen mag een kinderopvangondernemer weigeren om informatie over de opvoeding en verzorging van het kind te delen met ouders. Hiervoor moeten zwaarwegende redenen bestaan. De belangrijkste gronden om geen of slechts beperkte informatie te verstrekken, zijn wanneer dit in strijd is met het belang van het kind en/of wanneer er een gerechtelijke uitspraak van kracht is.

2. Kinderopvangtoeslag

Na een scheiding zijn ouders in de meeste gevallen geen [toeslagpartner](#) meer van elkaar. De toeslagen zijn dan niet meer gezamenlijk en de hoogte van de toeslag verandert.

Controleer de gegevens en pas ze aan op [Mijn toeslagen](#).

Bij [co-ouderschap](#) kunnen beide ouders kinderopvangtoeslag ontvangen. Ieder voor het eigen deel van de kosten.

Check goed welke situatie van toepassing is.

Meer informatie

Aansluitend bij de infosheet van BOiNK die zich richt op informatie voor ouders, hebben de brancheorganisaties BMK en BK soortgelijke informatiedocumenten opgesteld die gericht zijn op houders in de kinderopvang. Deze gaan eveneens uit van wettelijke rechten en plichten voor ouders en organisaties en zijn dus bruikbaar voor alle opvangorganisaties. Wijs dan ook vooral jouw eigen opvangorganisatie op deze documenten. Je vindt ze, samen met meer zinvolle informatie, in het kader hieronder.

Nog vragen?

Met deze informatiesheet hebben we zoveel mogelijk algemene informatie gegeven over en voor gescheiden ouders in de kinderopvang. Maar iedere situatie is anders en kan tot nieuwe vragen leiden. Neem dan contact met ons op via het spreekuur. Wij zijn bereikbaar op werkdagen tussen 09:00 en 12:00 uur (behalve op woensdagen). Bel 030 – 231 7914 of mail naar boink@boink.info.

Extra informatie

- ✓ Infosheet '[Gescheiden ouders](#)' voor houders in de Kinderopvang (Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang, juli 2020).
- ✓ Informatiedocument '[Gescheiden ouders in de kinderopvang](#)' (Brancheorganisatie Kinderopvang, februari 2022).
- ✓ Informatie van de Rijksoverheid voor ouders die uit elkaar gaan:
 - [Scheiden of uit elkaar gaan](#)
 - [Uit elkaar met kinderen](#)
 - [Ouderlijk gezag en voogdij](#)
- ✓ Augeo Magazine [Special: Kind & Scheiding](#)
- ✓ Infosheet '[Ouders die \(ge\)scheiden \(zijn\)- Hoe gaan we hier mee om in de kinderopvang?](#)' voor pedagogisch professionals in de kinderopvang (PPINK, oktober 2023).